

Промова Президента Дональда Туска у Верховній Раді в Києві

Я прибув до вас у п'яту річницю драматичних подій на Майдані, у річницю Революції Гідності, щоб подякувати всім Українцям та їхнім обранцям, які зібралися тут, незалежно від партійних розбіжностей, відмінностей інтересів та ідеологічних суперечок. Я приїхав як Президент Європейської Ради, але також як поляк – ваш найближчий сусід і сердечний та доброзичливий друг.

Насамперед хочу подякувати вам за стійкість. Ви встояли у найважчу мить вашої історії. Ви встояли і будете залишатися гордими та незламними, всупереч геополітиці, всупереч злим намірам агресивного сусіда і всупереч байдужості та лицемірству багатьох впливових гравців світової політичної сцени. Ви встояли, хоча ваші партнери не завжди допомагають вам так, як належить. Знаю це добре. Знаю це, як, напевно, мало хто інший. З особистого досвіду і досвіду польського народу добре знаю, що почуття самотності в час небезпеки буває гіршим, ніж наступ ворога. Досі чую слова з вірша Галини Крук, написані в ті драматичні лютневі дні:

“Усі ми, Європо, так глибоко стурбовані, що деякі навіть убиті.

Чисть частіше Ютуби,

щоб тутешня жорстокість не разила твоїх громадян.

Деякі з наших ніколи тебе не побачать на власні очі.

В тебе теж щось із зором, Європо,

ти вперто не бачиш вибитих їхніх очей і вогнепальних ран.

Деякі більше не зможуть, Європо, (не гнівайся),

навіть руки тобі дати,

(хіба що протези!),

навіть торкнутися спадку культури твоєї минулих віків.

Сторожи свої межі, Європо,

щоб тебе не торкнулося раптом,

прислухайся, на всякий пожежний,

чи ми кричимо ще

від ударів прикладів, армійських чобіт і кийків.”

Але багато з нас почули ваш крик і вслухалися в це волення. І зрозуміли.

Навіть якщо декому це забрало багато часу. І тому сьогодні тут, у Верховній

Раді України, можу повторити перед вами не лише від свого імені, але від

імені всього Європейського Союзу: Ми з вами. І хочемо вам далі допомагати.

Саме тут хочу знову підтвердити перші слова Угоди про асоціацію:

“Європейський Союз визнає європейські прагнення України і вітає її

європейський вибір.” Хочу повторити, що Європа ніколи не визнає російську

анексію Криму і не відмовиться від санкцій, аж поки Росія не виконає свої

зобов'язання. Також Європейський Союз не змириться з жодним актом

насилення в Азовському морі. Зроблю все, аби в цьому Європейський Союз

залишався єдиним.

По-друге, хочу подякувати вам за вашу мужність. Хлопці з “Небесної Сотні”

увійшли в пантеон не тільки українських, але й європейських героїв. І всім

матерям полеглих присягаю – Європа завжди буде пам'ятати про ваших

синів. Урок відваги, який ви дали усьому світу в лютому п'ять років тому,

змінив нас усіх. Україна показала, що варто бути сміливим і сповненим

гідності. Що добро може подолати зло. Що героїзм може бути чимось більше,

ніж суто моральним закликом. Що це може бути ключем до перемоги. Багатьом людям на світі – тим, приниженим і поневоленим, – ви дали найбільший дар: надію на те, що і для них, слабких сьогодні, надійде день перемоги.

Вічним девізом мого рідного міста Гданська є такі слова – “*nes temere, nes timide*” – з відвагою і розсудливістю. Відтак, найдужче (а це по-третє) дякую вам за розсудливість і за те, що ваш романтизм був підкріплений доброю мірою прагматизму, що ваша боротьба за незалежність і цілісність України – це не тільки героїчний опір агресії, але і систематична реформа вашої держави, економічна відбудова і продумана, розсудлива та послідовна дипломатія. Коли треба – герої. Коли треба – прагматики, які твердо тримаються ґрунту. Так сьогодні бачить вас світ.

По-четверте, хочу подякувати вам за вашу європейськість. Завжди пам'ятатиму блакитні прапори із золотими зірками на Хрещатику під час революції та Оду радості, яка лунала по всій Україні. Часто повторюю своїм колегам в Брюсселі: Не вчіть їх бути Європою. Учїться в них, що таке Європа. Дозвольте нині повторити слова, з якими я колись звернувся до лідерів Європейського Союзу: Тільки той, хто солідарний з Україною, має право називатися європейцем. Хто готовий продати Україну, продає майбутнє Європи. Невипадково, що часто ті політики, які ставлять під сумнів європейську інтеграцію, вдаються до того, що ставлять під сумнів і цілісність України. Скажи, що думаєш про Україну, і я знатиму, що думаєш про Європу.

Коли ми, поляки, починали свій шлях до Європи, Папа Іван Павло II сказав світові: “Немає справедливої Європи без незалежної Польщі”. Тут і зараз хочу сказати, що немає справедливої Європи без незалежної України. Немає безпечної Європи без безпечної України. А простіше кажучи: Немає Європи без України!

Ще раз дякую за все. Але, як ваш друг, маю привілей висловити кілька міркувань. Боронь Боже, не хочу вас повчати. Знаю, що маєте досить мудрагелів, які думають, що краще за вас знають, як має виглядати Україна. Ніхто не має права повчати господарів, як облаштовувати власний дім. Поділяю це і не маю наміру втручатися в роботу. Але, можливо, приймете мої поради, бо вони походять від самого серця. У мене їх п'ять.

По-перше, не завдайте один одному надмірної шкоди на найближчих виборах. Ваша історія, як і історія мого народу, стверджує, що внутрішні конфлікти в наших двох країнах є найбільшим подарунком для тієї третьої сторони. Також пам'ятайте, що ваші опоненти в Європі, чекають на будь-який привід, аби зіпсувати нинішню солідарність між Брюсселем і Києвом. А різкий конфлікт між вами може виявитися саме таким приводом. Тож сперечайтесь в міру і лишайтесь єдині в справах, які мають найважливіше значення для України.

Друга порада. Вдумливо оминіть спокусу радикального націоналізму та популізму, як це вже було зроблено вами. Якщо ми, європейці, поступимося рецидивам шовінізму, в Україні і в Європі, то ми неминуче потрапимо в конфлікти, а егоїзм і відстороненість зруйнують нашу політичну спільноту. Відповіддю на націоналізм є, як правило, інший націоналізм з наслідками, які легко передбачити. Основи об'єднаної Європи – це примирення замість

реваншизму, солідарність замість егоїзму, історична правда замість пропаганди. Небезпечні спокуси радикального націоналізму та популізму народжуються з комплексів і слабкості. А українці мають всі права і підстави почуватися нині гордими і сильними. Україна надто велика, аби для почуття величі потребувати наркотику популізму.

Третя порада. Не наслідуйте тих сусідів і тих європейських політиків, які хочуть усіх переконати, що демократія, заснована на свободі, правах людини, повазі до меншин, свободі думки і слова, - це пережиток минулого. Що це застаріла модель держави, а зараз настає час авторитарної демократії. В інтересах наших громадян і Європи в цілому маємо захищати фундаментальні цінності. Саме за це померли герої Революції Гідності.

Четверта порада. Будуйте разом добросовісну державу. Не буду тут читати лекції про корупцію. Ви всім недавно показали, що готові боротися з нею. Лиш прошу всіх повірити, що чесність і прозорість влади потрібні не тому, що це вимога Європейського Союзу, а тому, що цього потребують ваші громадяни. Не припиняйте позитивних змін, навіть якщо вони болючі для когось.

П'ята і остання порада. Повірте у молодь. Кілька днів тому я приймав у Брюсселі групу студентів, серед яких були українці. Вони попросили сказати вам, що їхнє покоління вже готове взяти на себе співвідповідальність за майбутнє України. Власне, вони і є цим майбутнім. П'ять років тому молоді українці склали іспит. Деякі сплатили найвищу ціну. Якщо вони вірять у себе і сьогодні, ви теж можете повірити у них.

Хай живе пам'ять про героїв вашої історії!

Хай живе солідарна і об'єднана Європа!

Хай живе незалежна і соборна Україна!